

”Autisme hos unge voksne – fra kategori til spektrum”

Autisme er en tilstand, der ofte forbindes med tydelige vanskeligheder i barneårene eller de sjældne stereotyper som de fremstilles på film. Så hvorfor skal voksenpsykiatere vide noget om autisme? Fordi autisme kan vise sig på mange måder og være ganske vanskelig at adskille fra andre psykiatriske diagnoser. Der er i de senere år sket en markant stigning i antallet af voksne der får diagnosen, men samtidig beretter en del af disse om et årelangt forløb, hvor de har oplevet sig misforståede og fejlbehandlede. I oplægget vil jeg komme ind på, at vi med overgangen til ICD-11 kommer til at forlade kategorierne og i stedet skal tale om autisme som et spektrum. En del af disse vil være uden åbenlyse udfordringer, men alligevel have et funktionsniveau langt under det forventede i forhold til alder og kognitivt niveau. Det er derfor nyttigt at kende til forskellige præsentationsformer og faldgruber. Herunder hvad der kendetegner, de voksne og unge som ikke er blevet erkendt i barndommen. Jeg vil i oplægget give en del case-eksempler på unge voksne, der er blevet fejldiagnosticeret med personlighedsforstyrrelse enten mens de stadig hørte til i børne -og ungdomspsykiatrien eller efter de er fyldt 18. Jeg kommer med bud, fra litteraturen på, hvordan man kan minimere risikoen for at overse ASF som underliggende årsag til mistro og funktionstab. Herunder vil jeg beskrive begreber som ”højt fungerende autisme”, maskering og kamuflage og hvordan unge kan gå under radaren ved brug af forskellige tilpasningsstrategier, der ofte på sigt medfører til overbelastning. Dermed bliver deres primære præsentation af symptomer ved første kontakt med psykiatrien ofte de komorbide tilstande som angst, depression og suicidaladfærd.

I oplægget har jeg medtaget patientperspektivet idet jeg har spurgt flere sendiagnosticerede hvad man som kliniker bør lægge mærke til, for at fange en mulig autismespektrumforstyrrelse.